

BẢN TIN CHƯƠNG TRÌNH NHỰA

Kỳ số 5 - Quý 3/2021

DỰ ÁN “GIẢM THIỂU RÁC THẢI NHỰA ĐẠI DƯƠNG TẠI VIỆT NAM” (BMU)

Hợp phần Truyền thông	01
Hợp phần Đô thị Giảm nhựa	05
Hợp phần Chính sách	10
Hợp phần Thủy sản và Khu bảo tồn biển	14

DỰ ÁN “HUẾ - ĐÔ THỊ GIẢM NHỰA Ở MIỀN TRUNG VIỆT NAM” (TVA)	18
--	----

HỢP PHẦN TRUYỀN THÔNG (BMU)

Thúc đẩy Cơ chế trách nhiệm mở rộng của nhà sản xuất (EPR) thông qua các kênh truyền hình và báo chí quốc gia

Nguồn kinh phí: BMU

Dự án đã tiến hành một loạt hoạt động truyền thông nhằm nâng cao nhận thức của cộng đồng và tăng cường thúc đẩy cho cơ chế trách nhiệm mở rộng của nhà sản xuất (EPR) trong sản xuất và sử dụng bao bì nhựa ở cấp quốc gia. Ở kênh báo hình, một phóng sự trên kênh truyền hình quốc gia đã được thực hiện với chủ đề “Trách nhiệm thu hồi, xử lý sản phẩm thải bỏ” trong đó đại diện Dự án đã tham gia phỏng vấn và cùng chia sẻ với những khó khăn, thách thức của doanh nghiệp khi áp dụng cơ chế này, đồng thời cũng

nhấn mạnh vào những lợi ích của việc rác thải nhựa ra đại dương được thu gom, tái chế. Ở kênh báo viết, đại diện Dự án đã tham gia trả lời phỏng vấn trong một số bài viết phỏng vấn chuyên sâu trên Báo Tài nguyên và môi trường. Bên cạnh những thông tin tổng quan về các hợp phần của dự án, đại diện Dự án đã đưa ra những khuyến nghị để sớm vận hành hệ thống EPR thành công nói riêng, đề xuất những vấn đề ưu tiên và lộ trình chính sách phù hợp để giảm thiểu rác thải nhựa tại Việt Nam nói chung.

Hội thảo “Tham vấn kết quả nghiên cứu hành vi người tiêu dùng nhựa sử dụng một lần”

Nguồn kinh phí: BMU

Ngày 23/7 tại Hà Nội, Tổng cục Biển và Hải đảo Việt Nam, Tổ chức Quốc tế về Bảo tồn thiên nhiên tại Việt Nam (WWF - Việt Nam) và Trung tâm Truyền thông tài nguyên và môi trường phối hợp tổ chức

Hội thảo “Tham vấn kết quả nghiên cứu hành vi người tiêu dùng nhựa sử dụng một lần” thuộc Dự án “Giảm thiểu rác thải nhựa đại dương tại Việt Nam” nhằm công bố kết quả nghiên cứu hành vi người tiêu

dùng nhựa sử dụng một lần, cũng như tham vấn ý kiến của các chuyên gia và tìm kiếm các giải pháp truyền thông làm thay đổi nhận thức và thực hành của cộng đồng về giảm thiểu tiêu dùng nhựa sử dụng một lần.

Nghiên cứu được thực hiện tại 9 tỉnh/thành phố trên toàn quốc nhằm xác định nhận thức, thái độ và thực hành hiện tại của người tiêu dùng trong việc sử dụng các sản phẩm nhựa sử dụng 1 lần, xác định sự khác biệt giữa thái độ và thực hành tiêu thụ, giảm thiểu rác thải nhựa để từ đó tìm ra các cơ hội can thiệp về truyền thông hướng đến thay đổi hành vi sử dụng và xả thải rác nhựa của các nhóm đối tượng.

Tại Hội thảo, các đại biểu đã tập trung đánh giá chất lượng của nghiên cứu. Hầu hết các ý kiến đều cho rằng nghiên cứu được thực hiện hết sức công phu, khoa học, đảm bảo các nguyên tắc về điều tra xã hội học, là một nguồn thông tin, dữ liệu có giá trị nhằm xác định các động lực và

© Trung tâm truyền thông tài nguyên môi trường (CNREC)

ráo cản trong quá trình tiếp nhận và xử lý thông tin liên quan của các đối tượng nghiên cứu mục tiêu; cũng như các yếu tố tiềm năng trong việc thúc đẩy các thay đổi hành vi tiêu dùng để dẫn đến giảm tiêu thụ nhựa; xác định nhu cầu thông tin và phương pháp tiếp cận, bao gồm xác định các phương tiện truyền thông thích hợp cho việc can thiệp truyền thông trong khuôn khổ Dự án.

Hội thảo trực tuyến “Tham vấn chiến lược truyền thông Dự án Giảm thiểu Rác thải nhựa đại dương tại Việt Nam”

Nguồn kinh phí: BMU

Ngày 6/8 tại Hà Nội, Hội thảo trực tuyến “Tham vấn chiến lược truyền thông Dự án Giảm thiểu Rác thải nhựa đại dương tại Việt Nam” đã được tổ chức, với sự tham gia của đại diện Tổng cục Biển và Hải đảo Việt Nam, Trung tâm Truyền thông tài nguyên và môi trường, WWF-Việt Nam cùng hơn 50 chuyên gia đến từ các cơ quan báo chí, tổ chức, trường đại học,....

Tại hội thảo, đại diện của Dự án đã trình bày Đề án chiến lược truyền thông, cũng như dự thảo kế hoạch các hoạt động truyền thông của Dự án. Các đại biểu, chuyên gia đã chia sẻ, trao đổi, thảo luận sôi nổi về các nội dung trong Đề án, bao gồm một số ý kiến và đóng góp để Dự án có thể tiếp cận các đối tượng truyền thông hiệu quả hơn.

Với các ý kiến đóng góp từ hội thảo, chiến lược truyền thông của Dự án đã được hoàn thiện, từ đó xác định ra các đối tượng hữu quan và các mục tiêu cũng như cơ hội truyền thông đến từng nhóm đối tượng, hướng đến tăng cường quản lý chất thải

nhựa ở Việt Nam và thúc đẩy tất cả các bên liên quan hiểu về tác động của ô nhiễm nhựa đối với môi trường và sức khỏe con người, từ đó thay đổi hành vi theo hướng giảm sử dụng nhựa 1 lần và cùng hành động để tạo ra các thay đổi tích cực.

Giảm sử dụng túi ni-lông ở siêu thị

Nguồn kinh phí: BMU

© WWF-Việt Nam

Trong khuôn khổ Dự án thí điểm “Sáng kiến thành lập Liên minh siêu thị nhằm giảm thiểu việc tiêu thụ túi ni-lông dùng một lần tại Việt Nam” của Viện Chiến lược Chính sách tài nguyên và môi trường sản xuất 1 đoạn phim truyền thông “Let’s shop without plastic bags!” và chiếu tại 2 siêu thị lớn và một số cửa hàng bán lẻ tại Hà Nội trong tháng 7 nhằm tuyên truyền, vận động các siêu thị và người tiêu dùng

thay đổi thói quen, nhằm giảm thiểu việc sử dụng túi ni-lông dùng một lần.

Dự án sẽ tiếp tục xem xét các cơ hội phối hợp cùng các đối tác để đẩy mạnh các hình thức tuyên truyền sáng tạo, các hoạt động tiềm năng thúc đẩy việc giảm sử dụng túi ni-lông nói riêng và đồ nhựa dùng 1 lần nói chung.

HỢP PHẦN ĐÔ THỊ GIẢM NHỰA (BMU)

Mô hình giảm thiểu sử dụng túi ni-lông tại chợ Đồng Hới

Nguồn kinh phí: BMU

Với mục tiêu giảm thiểu sử dụng túi ni-lông và đồ dùng nhựa một lần đối với tiểu thương và khách hàng tại Chợ Đồng Hới, Hội Phụ nữ thành phố Đồng Hới phối hợp với Dự án thực hiện “mô hình giảm thiểu sử dụng túi ni-lông” từ tháng 9 đến tháng 12 năm 2021.

Mô hình đã được Dự án hỗ trợ tư vấn kỹ thuật để xây dựng và triển khai các sản phẩm truyền thông bằng biển, túi giấy và các bản tin phát thanh tuyên truyền tại khu vực chợ. Một số hoạt động đáng chú ý trong phạm vi mô hình bao gồm: Hội Phụ nữ thành phố Đồng Hới phối hợp với Ban quản lý chợ thực hiện Khảo sát đánh giá hiện trạng sử dụng túi ni-lông của tiểu thương qua bảng hỏi; In ấn và lắp đặt Pano quảng cáo tại đình chợ; In ấn 2,000 túi giấy và mua 100 lần nhựa cung cấp cho các tiểu thương và khách hàng nhằm tạo động lực thay thế cho việc sử dụng túi ni-lông dùng 1 lần; Đồng thời, tổ chức tập huấn nâng cao nhận thức về bảo vệ môi trường và rác thải nhựa cho 200 chị em phụ nữ thành phố.

© WWF-Việt Nam

Trong thời gian từ tháng 11 đến tháng 12, với sự hỗ trợ từ Dự án, Hội Phụ nữ sẽ phối hợp với Đài truyền hình tỉnh xây dựng phóng sự về mô hình giảm thiểu sử dụng túi ni-lông và đồ nhựa dùng một lần tại chợ Đồng Hới, và phối hợp với Đài truyền thanh thành phố xây dựng các bản tin phát thanh tại chợ để tăng cường công tác tuyên truyền và tăng hiệu quả tác động của mô hình.

Chợ Hàn cùng chung tay giảm rác nhựa

Nguồn kinh phí: BMU

© WWF-Việt Nam / Dương Quốc Bình

Với mục tiêu cải thiện hệ thống quản lý rác thải cũng như giảm rác nhựa và nâng cao tỷ lệ tái chế, trong tháng 9, Sở Công thương Thành phố Đà Nẵng đã ban hành Kế hoạch triển khai mô hình “Chợ Hàn - Giảm rác nhựa”. Kế hoạch thí điểm mô hình sẽ được thực hiện trong giai đoạn 2021-2025 thông qua Chương trình Đô thị giảm nhựa nhằm:

- Giảm tổng lượng rác thải phát sinh từ Chợ Hàn;
- Giảm lượng túi ni-lông và các sản phẩm nhựa dùng một lần;
- Tăng cường phân loại rác và thu hồi vật liệu tái chế;
- Thúc đẩy mô hình thu hồi túi ni-lông từ người tiêu dùng và kích thích tiêu dùng xanh.

Để đạt được các mục tiêu này, mô hình sẽ tập trung vào (1) rà soát và điều chỉnh chính sách về “nhãn sinh thái” và công tác quản lý rác nhựa; (2) truyền thông về phân loại rác và giảm thiểu rác nhựa; (3) cải thiện công tác quản lý chất thải rắn tại chợ; và (4) thử nghiệm các mô hình tăng cường tỷ lệ tái chế rác nhựa.

Kế hoạch được xây dựng với sự hỗ trợ của WWF và chúng tôi sẽ tiếp tục đồng hành cùng các đối tác địa phương trong quá trình triển khai để tối đa hoá các nguồn lực và đạt được những kết quả tốt nhất.

Đất xanh - Mô hình làm giá thể từ lục bình

Nguồn kinh phí: BMU

© WWF-Việt Nam / Dương Quốc Bình

Lục bình là loại cây phổ biến, phát triển nhanh mạnh trên các dòng sông, kênh rạch lớn nhỏ tại các tỉnh miền Tây như tỉnh Kiên Giang. Lục bình có vai trò rất tốt trong việc lọc nước, giảm ô nhiễm hữu cơ. Tuy nhiên, việc phát triển quá mức của lục bình đang gây nhiều vấn đề như ách tắc giao thông, thiếu oxy trong nước, ảnh hưởng đến các loại thủy sản, cản trở dòng chảy, làm tồn đọng, tắc nghẽn rác, nhất là rác nhựa.

Với mong muốn vừa tận dụng nguồn tài nguyên quý phục vụ cho cuộc sống con người, vừa cải thiện công tác thu gom rác

nhựa trên địa bàn thành phố Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang, Dự án và Vòng tay Tử tế (VTTT), một doanh nghiệp hướng đến nền kinh tế xanh, đã bắt tay lên kế hoạch cho mô hình “Đất xanh” nhằm biến lục bình thành phân bón hữu cơ. Không chỉ chịu trách nhiệm sản xuất, VTTT sẽ chủ động phát triển các kênh phân phối bán hàng, và tổ chức các hội thảo chuyển giao công nghệ nhằm nhân rộng mô hình và đưa sản phẩm đến rộng rãi người tiêu dùng.

Mô hình dự kiến sẽ được thí điểm trong giai đoạn 10/2021 - 12/2022 với sự hỗ trợ về kinh phí và cố vấn kỹ thuật của Dự án.

Tăng cường công tác giữ vệ sinh môi trường trong phòng chống dịch Covid-19 trên địa bàn tỉnh Phú Yên

Nguồn kinh phí: BMU

Trong đợt bùng phát dịch bệnh COVID-19 lần thứ 4 tại Việt Nam vào Quý 2 và Quý 3 vừa qua, nhằm đảm bảo an toàn cho người dân, hạn chế lây nhiễm

qua việc xả thải và thu gom rác, tỉnh Phú Yên đã tăng cường công tác quản lý chất thải phát sinh tại các cơ sở y tế, các khu cách ly tập trung trên địa bàn tỉnh. Tuy

nhiên, rác thải được thu gom chung bao gồm cả rác sinh hoạt và rác thải y tế, do đó, khối lượng rác phải xử lý theo hình thức rác nguy hại là rất lớn, tạo nên sức ép về tài chính cho địa phương.

Do đó, để góp phần cải thiện công tác xử lý rác tại các khu cách ly, Dự án đã hỗ trợ tỉnh Phú Yên trang bị 193 thùng rác để tăng cường công tác thu gom phân loại rác tại các khu điều trị tạm thời, khu cách ly tập trung, khu phong tỏa. Khi tình hình dịch bệnh được kiểm soát, các khu cách ly được giải tỏa, các trang thiết bị sẽ được tỉnh phân bổ về các cơ sở y tế tại địa phương để tiếp tục sử dụng. Đồng thời,

© WWF-Việt Nam

Dự án sẽ tiếp tục hỗ trợ địa phương đẩy mạnh tuyên truyền, nâng cao nhận thức nhằm thúc đẩy phân loại rác, giảm rác nhựa đảm bảo vệ sinh môi trường và sự an toàn sức khỏe của người dân.

Nghiên cứu giải pháp thu gom rác trên sông

Nguồn kinh phí: BMU

© WWF-Việt Nam / Dương Quốc Bình

Các nghiên cứu đã chỉ ra rằng 80% rác nhựa đại dương có nguồn gốc từ đất liền và việc áp dụng các giải pháp thu gom rác trên sông sẽ góp phần giảm đáng kể lượng rác thất thoát ra đại dương. Hiện nay trên thế giới đã có khá nhiều giải pháp

thu gom rác trên sông cả tự động và thủ công đang được nghiên cứu cũng như thí điểm áp dụng. Trong khi đó, ở Việt Nam các mô hình thu gom rác trên sông được thí điểm chưa nhiều và chủ yếu ở quy mô nhỏ, đơn giản và được vận hành thủ công. Chính vì vậy, Dự án đã tiến hành thực hiện Nghiên cứu đánh giá các giải pháp ngăn chặn thất thoát rác trên sông, biển, trong đó phân tích sâu các thông tin về kỹ thuật, cách thức vận hành cũng như mức độ tương thích với đặc điểm sông ngòi tại Việt Nam, đặc biệt là tại các khu vực Dự án gồm Đà Nẵng, Phú Yên và Rạch Giá, từ đó đưa ra những khuyến nghị về việc áp dụng mô hình, hệ thống phù hợp để thí điểm tại các địa bàn trong giai đoạn tiếp theo.

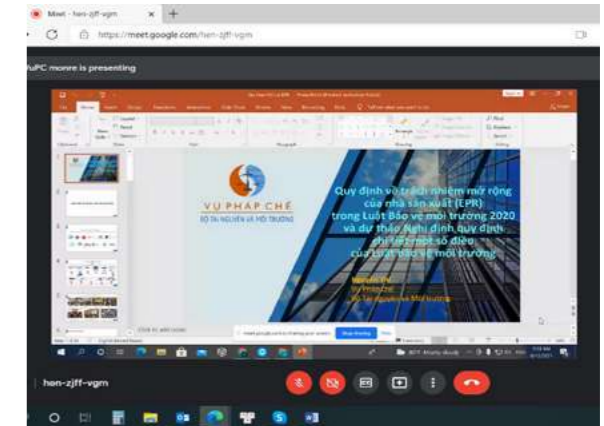
HỢP PHẦN CHÍNH SÁCH (BMU)

Hỗ trợ tham vấn chính sách quản lý chất thải nhựa và EPR

Nguồn kinh phí: BMU

Trong thời gian qua Dự án đã tiếp tục hợp tác chặt chẽ với các đối tác đầu mối của Bộ TN&MT, như Viện Chiến lược, Chính sách Tài nguyên và Môi trường (Viện CLCSTN&MT), Tổng Cục Môi trường (TCMT), Vụ Pháp Chế (Vụ PC) để hợp tác nghiên cứu và tiếp tục hoàn thiện các quy định pháp luật liên quan đến quản lý chất thải nhựa, bao bì, trách nhiệm mở rộng của nhà sản xuất (EPR).

Nghiên cứu khảo sát doanh nghiệp vừa và nhỏ (SMEs) về mức độ sẵn sàng trong việc thực hiện trách nhiệm tái chế sản phẩm, bao bì của nhà sản xuất, nhập khẩu theo quy định tại Điều 54 và 55 của Luật Bảo vệ môi trường (BVMT) năm 2020, được phối hợp thực hiện bởi Viện CLCSTN&MT, đã thu được những kết quả hữu ích trên quan điểm của các SMEs về các quy định EPR, khả năng thực thi, lộ trình, cũng như những khó khăn, thuận lợi về công nghệ, tài chính, thị trường. Các kết quả và khuyến nghị của nghiên cứu đã được chia sẻ với Vụ PC, đầu mối về xây dựng quy định EPR, cũng như được chia sẻ và tiếp tục tham khảo rộng rãi tại cuộc Hội thảo trực tuyến diễn ra ngày 12/8/2021 với sự tham gia của gần 50 đại biểu là đại diện của các SMEs, cơ quan quản lý nhà nước, các chuyên gia từ các tổ chức quan tâm đến chương trình EPR tại Việt Nam. Thông qua hội thảo này, Bộ TN&MT đã nhận thêm được nhiều ý kiến góp ý để có thêm được các cách tiếp cận đa chiều, để xem xét và tiếp tục hoàn thiện nội dung về EPR trong dự thảo Nghị định, đảm bảo tính khả thi cao, phù hợp với thực tiễn.

© WWF-Việt Nam

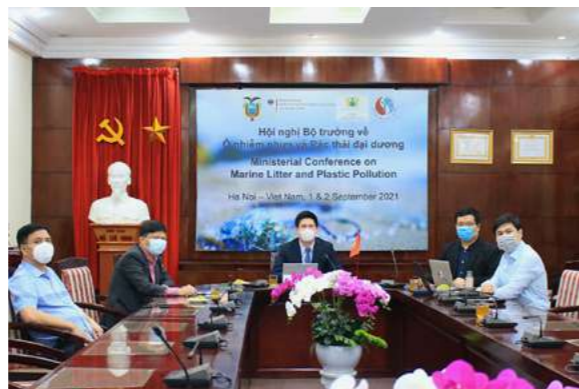
Bên cạnh đó, Dự án cũng đã hỗ trợ TCMT, Bộ TN&MT, trong việc hoàn thiện Nghị định, thông qua việc hỗ trợ tư vấn rà soát và đánh giá các tác động trong các nội dung về: phân vùng môi trường; lộ trình hạn chế sản xuất, nhập khẩu sản phẩm nhựa dùng một lần và hàng hóa có chứa vi nhựa; quan trắc nước thải và khí thải tự động và liên tục; kinh tế tuần hoàn nhựa; giám sát định kỳ nước thải và khí thải, ưu đãi về thuế và phí bảo vệ môi trường. Các kết quả nghiên cứu, đánh giá đã được chia sẻ trực tiếp đến TCMT, đóng góp kịp thời cho việc hoàn thiện Nghị định.

Hỗ trợ Việt Nam tiếp tục phát huy vai trò tiên phong tại Hội nghị Bộ trưởng về Rác thải đại dương và Ô nhiễm nhựa

Nguồn kinh phí: BMU

Ngày 1-2/9/2021, Việt Nam cùng với Đức, Ecuador và Ghana đã đồng đăng cai tổ chức Hội nghị Bộ trưởng về Rác thải đại dương và Ô nhiễm nhựa. Tại Hội nghị, Bà Lê Thị Tuyết Mai, Đại sứ đặc mệnh toàn quyền, Trưởng Phái đoàn thường trực Việt Nam ở Geneva đã tái khẳng định Việt Nam sẵn sàng tham gia tích cực vào quá trình đàm phán và xây dựng hiệp ước toàn cầu về ô nhiễm nhựa. Đồng thời, đại diện Việt Nam đã thông báo Việt Nam hân hạnh đồng đệ trình Dự thảo Nghị quyết do Peru và Rwanda khởi xướng – văn bản ra quyết định về việc thành lập Ủy ban đàm phán liên chính phủ, bắt đầu quá trình đàm phán cho một thỏa thuận toàn cầu mang tính ràng buộc pháp lý tại kỳ họp thứ 5 của Hội đồng Môi trường Liên Hợp Quốc vào tháng 02 năm 2022.

Trước đó, ngày 16/08/2021, Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt Đề án Việt Nam chủ động chuẩn bị và tham gia xây dựng Thỏa thuận toàn cầu về ô nhiễm nhựa đại dương, tạo tiền đề để Việt Nam chuẩn bị đầy đủ điều kiện về nguồn nhân lực, thông tin, cơ sở dữ liệu phục vụ cho việc chủ động, tích cực chuẩn bị và tham gia

© vasi.gov.vn

đàm phán vào một hiệp ước toàn cầu cấp Liên Hợp Quốc về phòng chống ô nhiễm nhựa.

Trong suốt các tiến trình này, Dự án đã luôn đồng hành, cung cấp thông tin, nghiên cứu, báo cáo của WWF nhằm hỗ trợ Việt Nam trong công tác chuẩn bị, tích cực tham gia Hội nghị, hướng tới đàm phán về một hiệp ước mới về ô nhiễm nhựa.

Đối thoại chính sách và tham vấn Dự thảo Nghị định về kinh tế tuần hoàn: tiêu chí, lộ trình và cơ chế khuyến khích cho lĩnh vực nhựa và bao bì

Nguồn kinh phí: BMU, NPAP

© NPAP

Trong khuôn khổ hoạt động hỗ trợ Bộ TN&MT trong lĩnh vực kinh tế tuần hoàn (KTTH), ngày 24/9, Viện CLCSTN&MT đã phối hợp với Chương trình Đối tác Hành động Quốc gia về Nhựa (NPAP), và WWF-Việt Nam, thông qua Dự án, tổ chức chương trình đối thoại chính sách và tham vấn trực tuyến về chủ đề “Kinh tế tuần hoàn trong dự thảo Nghị định quy định chi tiết một số điều của Luật Bảo vệ môi trường 2020 và đề xuất cho lĩnh vực nhựa và bao bì”. Buổi tọa đàm thu hút được sự tham dự của hơn 60 đại biểu từ các đại sứ quán, các doanh nghiệp, hiệp hội doanh nghiệp, cùng các chuyên gia, nhà khoa học từ các trường đại học, viện nghiên cứu và các tổ chức quốc tế.

Nhiều tham luận và thảo luận chuyên sâu liên quan đến kinh nghiệm quốc tế về thực hiện KTTH đã được các chuyên gia quốc tế trình bày. Bà Laura Järvinen, Trưởng nhóm Chuyên gia, Giải pháp Bền

vững, Quỹ Đối mới Phần Lan SITRA, giới thiệu “Kinh nghiệm của Phần Lan trong việc phát triển KTTH: lộ trình, mục tiêu và chương trình chiến lược”. Ông Ashraf El-Arini, Chuyên gia Môi trường, Ngân hàng Thế giới, trình bày “Cơ hội và thách thức thị trường, khuyến nghị can thiệp chính sách để thúc đẩy nền KTTH ở Việt Nam” với những báo cáo và số liệu chi tiết về phân tích dòng nguyên liệu và bản đồ chuỗi giá trị nhựa, tiềm năng khai thác từ việc tuần hoàn nhựa, các áp lực tác động đến giá trị lợi nhuận và tỷ lệ thu gom tuần hoàn tái chế, và đưa ra đề xuất giải pháp tuần hoàn nhựa cho Việt Nam với 12 hành động ưu tiên. Bà Ke Wang, Trưởng nhóm, Nền tảng Thúc đẩy Nền KTTH, Diễn đàn Kinh tế Thế giới, chia sẻ hiểu biết về “Chương trình hành động KTTH toàn cầu cho nhựa, dệt may, thực phẩm, điện tử và công cụ vốn”.

Nền KTTH có thể là một đòn bẩy quan trọng để đạt được các mục tiêu của các nhà hoạch định chính sách như tạo ra tăng trưởng kinh tế, tạo việc làm và giảm tác động môi trường. Trong các hoạt động hợp tác với Viện CLCSTN&MT, WWF và NPAP đều nhấn mạnh việc phát triển KTTH là giải pháp chủ chốt để giải quyết và loại bỏ ô nhiễm nhựa một cách toàn diện.

HỢP PHẦN THỦY SẢN VÀ KHU BẢO TỒN BIỂN

(BMU)

Xây dựng Sổ tay hướng dẫn tái chế rác hữu cơ tại nguồn

Nguồn kinh phí: BMU

Trong những năm qua, vấn đề ô nhiễm môi trường từ việc quản lý chất thải rắn sinh hoạt không hiệu quả đã ảnh hưởng xấu đến môi trường sống, sức khỏe và kinh tế của nhiều người dân Việt Nam. Trong khi nhiều nhóm giải pháp đang được bàn bạc và triển khai trên nhiều quy mô khác nhau, việc phân loại, tái sử dụng và tái chế rác hữu cơ tại nguồn đang được thực hành tại rất nhiều gia đình, cộng đồng, doanh nghiệp và trực tiếp đem lại rất nhiều lợi ích về kinh tế, sức khỏe và môi trường cho người thực hiện. Nếu mỗi chúng ta nhận ra rác hữu cơ là nguồn tài nguyên quý giá, có thể dễ dàng tái sử dụng và tái chế một cách hiệu quả, thì vấn đề ô nhiễm môi trường từ rác thải sinh hoạt sẽ được giải quyết một cách khá dễ dàng ngay tại nơi sinh sống và cộng đồng của chúng ta.

Nhằm cung cấp những kiến thức và hướng dẫn thực hành cơ bản một số phương pháp sản xuất phân bón hữu cơ và chế phẩm sinh học từ rác hữu cơ tại gia đình và cộng đồng, WWF-Việt Nam chủ trì biên soạn **Sổ tay hướng dẫn tái chế rác hữu cơ tại nguồn** với 2 nội dung chính:

- **Phần 1:** cung cấp các thông tin tổng quan về hiện trạng phát sinh, cách xử lý rác thải sinh hoạt đúng cách, và giải thích sự cần thiết của việc tái chế rác hữu cơ tại gia đình và cộng đồng

© WWF-Việt Nam

- **Phần 2:** cung cấp các nguyên lý chính của quá trình tái chế rác hữu cơ thành phân bón hữu cơ và hướng dẫn thực hành một số phương pháp phổ biến hiện nay.

Nội dung của Sổ tay được biên soạn hướng đến nhóm độc giả là những hộ gia đình (cả thành thị và nông thôn), người làm vườn, hộ làm nông, cộng đồng, trường học, doanh nghiệp, nhà hàng, khách sạn,... mới bắt đầu quan tâm đến việc tiết giảm, tái sử dụng và tái chế rác hữu cơ tại nguồn. WWF-Việt Nam mong rằng sau khi sử dụng cuốn sổ tay này để thực hành sản xuất phân bón và các chế phẩm sinh học cho gia đình và cộng đồng mình, mỗi cá nhân hay tổ chức sẽ có cái nhìn khác với rác hữu cơ, và biết cách tận dụng để biến chúng thành tài nguyên thay vì vứt bỏ chúng.

Xem thêm tại [link](#).

Gian hàng trưng bày sản phẩm tái chế từ rác thải biển và rác thải sinh hoạt tại Côn Đảo

Nguồn kinh phí: BMU

© WWF-Việt Nam

Gian hàng trưng bày các sản phẩm tái chế từ rác thải biển và rác thải sinh hoạt là một trong những hoạt động được triển khai trong Quý 3 năm 2021 trong khuôn khổ thỏa thuận hợp tác giữa BQL Vườn quốc gia Côn Đảo và WWF-Việt Nam nhằm triển khai Dự án Giảm thiểu rác thải nhựa đại dương tại Việt Nam.

Gian hàng trưng bày được xây dựng tại Nhà Chung - Green Life Station, đường Nguyễn Văn Cừ, Khu 9 là mô hình đầu tiên được xây dựng theo hình thức hợp tác công-tư giữa BQL Vườn quốc gia Côn Đảo và Nhóm tình nguyện viên Trash2Art. Mục tiêu của mô hình nhằm thiết lập một điểm đến cộng đồng phục vụ người dân địa phương và du khách tham quan và mua sắm các sản phẩm được sản xuất từ vật liệu tái sử dụng/tái chế từ rác thải biển hoặc rác thải sinh hoạt thu gom tại Côn Đảo như xà bông làm từ dầu ăn, bã cafe, túi đi chợ từ lưới cũ thu nhặt trong các đợt dọn bãi biển, các sản phẩm trang trí, gia dụng làm từ rác thải biển như mô hình động vật biển, đế đèn cầy, khung đèn, lồng đèn, kết nhựa, lưới,...

Ngoài việc trưng bày các sản phẩm tái chế, Gian hàng trưng bày tại Nhà Chung còn là địa chỉ giao lưu và chia sẻ của cộng đồng sống xanh với các hoạt động: 1. Nhật rác hàng tuần tại các bãi biển ở Côn Đảo, 2. Phiên chợ 0 đồng nhằm tuần hoàn tái sử dụng các vật dụng cũ trong cộng đồng, 3. Thư viện cộng đồng Nhà Chung với khoảng 300 đầu sách nhiều thể loại, và 4. Lớp dạy tiếng Anh miễn phí vào chủ nhật hàng tuần dành cho người dân sống tại đảo.

Ra đời trong mùa giãn cách xã hội, kèm với việc tạm ngưng các hoạt động dịch vụ du lịch do dịch bệnh COVID-19, nên các hoạt động tuyên truyền và giới thiệu sản phẩm của gian hàng và các hoạt động khác tại Nhà Chung chỉ mới tiếp cận chủ yếu với người dân địa phương và người dùng mạng xã hội thông qua hai fanpage của Nhóm là "Nhà Chung - Green Life Station" và "Trash2Art-Keeping Côn Đảo Clean". Dự kiến khi hoạt động du lịch trở lại bình thường, gian hàng sẽ là một trong những điểm đến trong tour du lịch sinh thái của BQL Vườn quốc gia Côn Đảo.

Mô hình trạm phục hồi tài nguyên tại Cù Lao Chàm

Nguồn kinh phí: BMU

Trạm phục hồi tài nguyên (Material Recovery Facility - MRF) là mô hình thí điểm hoạt động phân loại và thu hồi rác sinh hoạt có thể tái chế dựa vào cộng đồng. Mô hình do GAIA và Pacific Environment hỗ trợ BQL KBTB Cù Lao Chàm và UBND xã Tân Hiệp lắp đặt và hướng dẫn triển khai với sự tham gia thí điểm của 30 hộ gia đình tại Bãi Ông từ giữa tháng 4 năm 2021. Trong mô hình này, WWF-Việt Nam đóng vai trò hỗ trợ UBND xã tiếp nhận và duy trì vận hành mô hình từ tháng 7 năm 2021, đồng thời giám sát quá trình vận hành để đánh giá hiệu quả thực hiện mô hình, và khả năng mở rộng thí điểm trong thời gian tới.

Tính đến tháng 9 năm 2021, mô hình đã phân loại và thu hồi được 1.900kg rác hữu cơ, 126kg rác nhựa giá trị thấp và 43kg rác nhựa giá trị cao trong tổng khối lượng rác được thu gom là 4.171kg từ 30 hộ gia đình. Rác nhựa giá trị cao được bán lại cho bên thu gom ve chai, rác nhựa giá trị thấp được gửi đến cơ sở tái chế REFORM, và rác hữu cơ được phân loại tái chế ngay tại MRF

thành các sản phẩm phân hữu cơ compost và chất tẩy rửa sinh hoạt. Tổng lượng rác các loại đã được phân loại tái chế tại Trạm phục hồi tài nguyên chiếm gần 50% tổng lượng rác phát sinh. Trong Quý 3, nhóm vận hành MRF đã thu được các mẻ đầu tiên khoảng 200kg phân compost chất lượng cao.

Mô hình đã nhận được sự hưởng ứng tham gia của nhóm nông cốt tại địa phương và 30 hộ gia đình thí điểm tại Bãi Ông. Kết quả theo dõi chất lượng về phân loại rác tại hộ gia đình do nhóm nông cốt thực hiện cho thấy khoảng 80% số hộ tham gia thực hiện tốt việc phân loại tại nguồn, trong khi rác từ 20% số hộ còn lại đang còn trộn lẫn các loại rác.

Trong Quý 4 năm 2021, Dự án sẽ tiếp tục hỗ trợ địa phương duy trì vận hành mô hình, đồng thời thúc đẩy trao đổi với các bên liên quan để xây dựng kế hoạch nhân rộng số hộ tham gia thí điểm mô hình trong năm tới.

HUẾ - ĐÔ THỊ GIẢM NHỰA Ở MIỀN TRUNG VIỆT NAM (TVA)

Thực hiện đánh giá ban đầu về Hệ thống Quản lý Chất thải rắn (QL CTR) ở thành phố Huế và đề xuất các giải pháp can thiệp đối với Hệ thống QL CTR đô thị tương lai cho thành phố Huế

Nguồn kinh phí: TVA

Các đánh giá kĩ thuật và xã hội về Hệ thống QL CTR ở thành phố Huế diễn ra trong thời gian từ tháng 6 đến tháng 10 nhằm cung cấp thông tin về số lượng, đặc điểm thành phần chất thải rắn của các đối tượng trên địa bàn thành phố Huế và tỉ lệ thất thoát rác thải nhựa ra môi trường từ đó xây dựng kế hoạch hành động cụ thể, nhằm hướng tới mục tiêu thành phố Huế - Đô thị giảm nhựa.

Một số kết quả chính được tóm tắt như sau:

- Chất thải rắn sinh hoạt (CTRSH) hộ gia đình chiếm tỷ lệ cao nhất trong tổng khối lượng phát sinh CTRSH hiện nay. Trong đó, rác hữu cơ chiếm tỷ lệ lớn nhất, tiếp đến là nhựa và tổng các thành phần khác chiếm khoảng 17%.
- Ngoài ra, đã xác định được khối lượng rác thải nhựa phát sinh trên đầu người ở vùng Huế trung tâm cao hơn so với vùng Huế mở rộng, trong khi khối lượng nhựa thất thoát tại vùng Huế trung tâm bình quân của một người trên ngày lại thấp hơn vùng mở rộng.
- Tỷ lệ thất thoát rác thải nhựa tại khu vực mở rộng cao hơn so với vùng Huế trung tâm.
- Tổng số điểm nóng về rác thải nhựa được phát hiện ở Huế trong thời gian tiến hành nghiên cứu hiện nay là 19, phân bố tại 15 trên tổng số 36 phường/

© WWF-Việt Nam

xã. Các điểm nóng xuất hiện trên mặt đất chiếm tỷ lệ 73,7% và ở ven hoặc trên các thủy vực chiếm 26,3%;

- Tỷ lệ tái chế của thành phố Huế là 8%; Việc tái chế được thực hiện bởi nhóm phi chính thức, hiện nay thành phố chưa có những chính sách cụ thể quy định vai trò, nghĩa vụ cũng như những hỗ trợ dành cho nhóm phi chính thức. Ngoài ra, những người nhặt rác, người thu mua phế liệu và công nhân tại các xưởng tái chế đang làm việc trong môi trường không an toàn và gặp nhiều nguy cơ về sức khỏe;
- Việc phản ánh các vấn đề liên quan đến CTR thông qua mạng xã hội, các cuộc họp tổ dân phố và đặc biệt là Hue-S được đánh giá cao, với tỷ lệ tương ứng 60%, 53,3%, và 47,8%;
- Khoảng 23,3% hộ gia đình ở thành phố Huế cho rằng mức phí dịch vụ thu gom và vận chuyển rác thải hiện hành là chưa phù hợp với số lượng và chất lượng dịch vụ được cung cấp.

Đánh giá tình hình thất thoát rác nhựa từ thành phố Huế và các tác động đến môi trường đầm phá Tam Giang - Cầu Hai

Nguồn kinh phí: TVA

© WWF-Việt Nam / Trương Hiếu

Nhằm đánh giá tình hình thất thoát Rác thải nhựa (RTN) từ thành phố Huế và các tác động đến môi trường đầm phá Tam Giang - Cầu Hai, Dự án TVA đã triển khai thực hiện một số hoạt động sau:

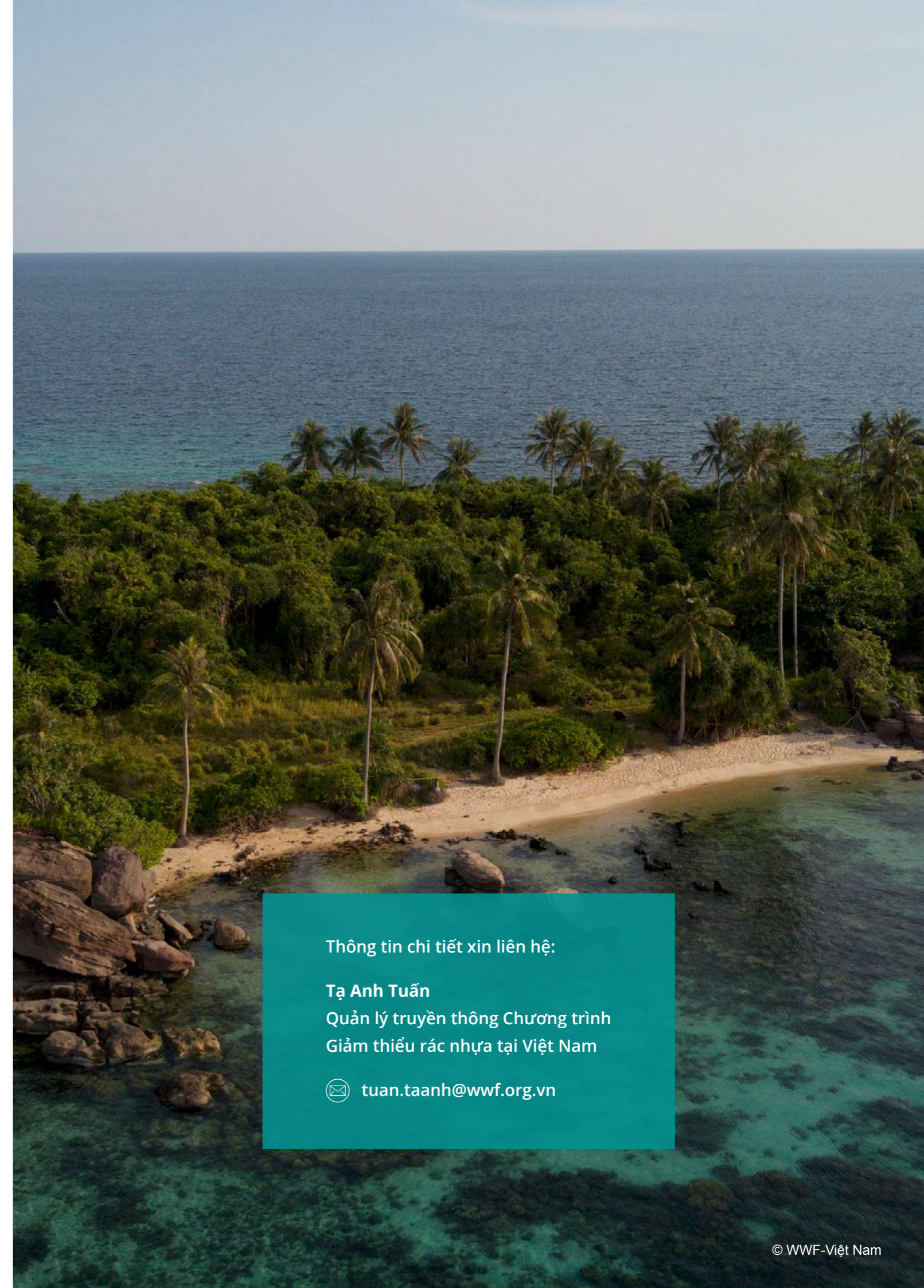
- Khảo sát thực địa và phân tích nguồn gốc, đường đi của RTN từ sông Hương và các nguồn khác đi trên đầm phá Tam Giang - Cầu Hai (TG-CH);
- Mô hình hóa dòng chất thải và phân bố điểm nóng rác thải nhựa vào đầm phá TG-CH;
- Đánh giá tác động của rác thải nhựa lên môi trường, kinh tế - xã hội ở đầm phá TG-CH;
- Các lĩnh vực can thiệp và đề xuất giải pháp giảm thiểu thất thoát rác nhựa ra môi trường đầm phá TG-CH.

Một số kết quả ghi nhận ban đầu cho thấy:

- Nguồn phát thải CTR lớn nhất của vùng ven TG - CH là hộ gia đình, chợ và nhà hàng. Về thành phần của CTR phát sinh, nhiều nhất là nhóm hữu cơ, nhựa chiếm tỷ trọng thứ 2.
- Hoạt động sử dụng sản phẩm nhựa dùng một lần là nguồn gây ô nhiễm rác thải nhiều nhất, kể cả về số lượng và khối lượng.
- Khối lượng nhựa ước tính thất thoát hàng năm từ khu vực nghiên cứu chiếm khoảng 12% khối lượng rác thải nhựa phát sinh.
- Hơn 20% hộ dân sống ven đầm phá TG - CH vẫn thường thải bỏ trực tiếp ra môi trường các chất thải nhựa (bao bì và đồ nhựa) của hoạt động đánh bắt/nuôi trồng thủy sản.

Đây là bước khởi đầu trong chuỗi các hoạt động có tầm nhìn lâu dài hơn. Tuy nhiên, với các kết quả sơ bộ thu được, Dự án và các đối tác tiến hành xây dựng đề xuất một số can thiệp bao gồm:

- Phân loại rác tại nguồn và tái chế rác thải;
- Hệ thống thu gom CTR đô thị;
- Cơ sở hạ tầng cho xử lý CTR

Thông tin chi tiết xin liên hệ:

Tạ Anh Tuấn

Quản lý truyền thông Chương trình
Giảm thiểu rác nhựa tại Việt Nam

 tuanh.taanh@wwf.org.vn

© Francis Perez

Nuôi dưỡng thế giới tự nhiên
vì lợi ích của cả con người và
muôn loài.

together possible™ vietnam.panda.org

© 2021

© Biểu tượng Panda năm 1986 của Tổ chức Quốc tế về Bảo tồn Thiên nhiên - WWF
(Tên cũ là Quỹ Động vật Hoang dã Thế giới)

® "WWF" là thương hiệu đã được đăng ký của WWF. WWF, Rue Mauverney 28, 1196
Gland, Thụy Sĩ. Tel. +41 22 364 9111; Fax +41 22 364 0332.

Để biết thêm thông tin chi tiết, vui lòng truy cập vietnam.panda.org